

SPORAZUM IZMEĐU SAVEZNE VLADE SAVEZNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE I VLADE RUMUNIJE O SARADNJI U OBLASTI ZAŠTITE NACIONALNIH MANJINA

Savezna vlada Savezne Republike Jugoslavije i Vlada Rumunije (u daljem tekstu Strane ugovornice),

imajući na umu član 20. Ugovora o prijateljstvu, dobrosusedstvu i saradnji između Savezne Republike Jugoslavije i Rumunije potписанog u Beogradu 16.maja 1996. godine,

rešene da na svojim teritorijama osiguraju delotvornu zaštitu kulturnog, jezičkog i verskog identiteta pripadnika nacionalnih manjina, u skladu sa međunarodnim standardima utvrđenim pretežno Okvirnom konvencijom o zaštiti nacionalnih manjina i Deklaracijom Generalne skupštine Ujedinjenih nacija o pravima pripadnika nacionalnih ili etničkih, verskih i jezičkih manjina,

svesne da identitet nacionalnih manjina i ostvarivanje osnovnih prava i sloboda njihovih pripadnika predstavljaju vrednosti koje treba čuvati i razvijati,

uzimajući u obzir da očuvanje identiteta pripadnika nacionalnih manjina u Saveznoj Republici Jugoslaviji, odnosno u Rumuniji može obogatiti kulturni život i ojačati saradnju između njihovih zemalja,

rešene da na svojim teritorijama osiguraju zaštitu kulturnog, jezičkog i verskog identiteta pripadnika nacionalnih manjina,

naglašavajući svoj zajednički cilj stvaranja demokratskog društva koje će njihovim građanima osigurati puno ostvarivanje ljudskih prava i osnovnih sloboda, kao i slobodno izražavanje njihovih legitimnih interesa i težnji,

konstatujući da saradnja u oblasti zaštite nacionalnih manjina doprinosi jačanju dobrosusedskih odnosa, uzajamnom razumevanju, prijateljstvu i saradnji među državama,

s obzirom da nacionalne manjine čine organski deo društva i da pripadnici nacionalnih manjina imaju ista prava i dužnosti kao i većina stanovništva njihovih država,

Sporazumele su se o sledećem:

Član 1.

U skladu sa ovim sporazumom smatraće se da rumunsku nacionalnu manjinu u Saveznoj Republici Jugoslaviji, odnosno srpsku nacionalnu manjinu u Rumuniji čine lica pod njihovom jurisdikcijom sa zajedničkim etničkim poreklom, jezikom i tradicijama sa većinskim stanovništvom druge strane ugovornice.

Član 2.

Pripadništvo nacionalnim manjinama zasnovano je na slobodnom ličnom izboru. Lični izbor, kao i ostvarivanje prava koja su povezana sa tim izborom, neće izazvati nikakve negativne posledice.

Pripadnici nacionalnih manjina uživaće ravnopravan tretman pred zakonom i jednaku pravnu zaštitu. Zabranjena je svaka diskriminacija po osnovu pripadništva nacionalnoj manjini.

Član 3.

Strane ugovornice priznaju pripadnicima nacionalnih manjina pravo da usmeno i pismeno koriste maternji jezik u javnom i privatnom životu, kao i pravo da im se lična imena i prezimena upisuju u javne isprave i zvanična dokumenta na maternjem jeziku.

U skladu sa svojim međunarodnim obavezama i nacionalnim zakonodavstvom, Strane ugovornice će pripadnicima nacionalnih manjina dozvoliti korišćenje maternjeg jezika u postupcima pred lokalnim organima, kao i pred organima uprave i sudskim organima, kao i isticanje topografskih natpisa, naziva mesta, ulica i javnih ustanova na jezicima i pismu nacionalnih manjina, tamo gde je to primenljivo.

Član 4.

Strane ugovornice će odgovarajućim zakonima obezbediti pripadnicima nacionalnih manjina mogućnosti da uče svoj maternji jezik ili da se školuju na svom maternjem jeziku na svim nivoima obrazovanja, kada je to potrebno.

Strane ugovornice unapređivaće razmenu iskustava u obrazovanju stvarajući uslove nastavnicima koji žive na teritoriji jedne od Strana ugovornica da učestvuju u profesionalnoj obuci koja se organizuje na teritoriji druge Strane ugovornice i odobravaće stipendije i ostale pogodnosti za sve nivo obrazovanja.

Član 5.

Pripadnici nacionalnih manjina imaju pravo da, pojedinačno ili u zajednici sa ostalim članovima svoje grupe, izražavaju i razvijaju svoj etnički, kulturni, jezički ili verski identitet. U tom cilju Strane ugovornice će podsticati i donositi potrebne mere za te svrhe.

Strane ugovornice će unapređivati i podržavati ustanavljanje i funkcionisanje organizacija, udruženja, obrazovnih i kulturnih institucija koje predstavljaju interes pripadnika nacionalnih manjina.

Strane ugovornice će podsticati održavanje slobodnih i direktnih kontakata između pripadnika nacionalnih manjina i državljana druge Strane ugovornice, kao i kontakte sa nacionalnim i međunarodnim nevladinim organizacijama.

Strane ugovornice će podsticati organizovanje kulturnih manifestacija (godišnji programi, periodični kulturni sastanci, kampovi kulture, takmičenja, gostujuće predstave profesionalnih i amaterskih umetničkih grupa), kao i održavaju kulturnih i umetničkih događaja koji unapređuju identitet i kulturu nacionalnih manjina.

Strane ugovornice će stvoriti sve neophodne uslove za očuvanje kulturne baštine, arhitektonskih i drugih spomenika i drugih mesta koja predstavljaju istoriju, kulturno nasleđe i tradiciju nacionalnih manjina.

Član 6.

Strane ugovornice poštovaće pravo pripadnika nacionalnih manjina da slobodno primaju i prenose informacije na svom maternjem jeziku. U tom cilju doneće zakone kojima će se omogućiti pripadnicima nacionalnih manjina da osnivaju i upravljaju sopstvenim sredstvima javnog informisanja.

Svaka Strana ugovornica uvažava pravo pripadnika svojih nacionalnih manjina da preko radio i televizijskih prenosa primaju informacije od stanica na teritoriji druge Strane ugovornice.

U skladu sa svojim nacionalnim zakonodavstvima, Strane ugovornice će obezbediti redovno emitovanje radio i televizijskih programa na maternjem jeziku nacionalnih manjina u odgovarajućem trajanju.

Svaka Strana ugovornica će podsticati omogućavanje prenosa na maternjem jeziku odnosne nacionalne manjine, kao i pristup televizijskim i radio programima druge Strane ugovornice.

Član 7.

Pripadnici nacionalnih manjina imaju pravo da, u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom, učestvuju u odlučivanju koje se odnosi na pitanja koja su na državnom, regionalnom i lokalnom nivou značajna za nacionalne manjine.

Član 8.

Strane ugovornice će na teritoriji svojih država podsticati i podržavati naučna istraživanja i studije o istoriji i sadašnjem položaju nacionalnih manjina. One će podržavati učešće pripadnika nacionalnih manjina u takvim istraživanjima.

U smislu odredbe stava 1 ovog člana Strane ugovornice će olakšavati pristup raspoloživim arhivama koje se odnose na istoriju i kulturu nacionalnih manjina.

Član 9.

Strane ugovornice će preduzimati odgovarajuće mere da bi obezbedile ravnopravno učešće manjina u socijalnom i ekonomskom životu.

Strane ugovornice donosiće odgovarajuće mere za podsticanje ekonomskog razvoja u regionima nastanjenim nacionalnim manjinama. Strane ugovornice će se uzdržavati od mera koje mogu menjati etnički sastav stanovništva u oblastima koje naseljavaju nacionalne manjine, a koje imaju za cilj da ograniče prava i slobode pripadnika nacionalnih manjina.

Član 10.

Strane ugovornice će preduzimati mere za podsticanje prekogranične saradnje, uključujući saradnju unutar evropskih regiona, imajući u vidu ulogu koju u ostvarivanju te saradnje imaju nacionalne manjine.

Član 11.

Strane ugovornice, u cilju efikasnog sprovodenja Sporazuma, obrazovaće Međuvladinu mešovitu komisiju. Komisiju će sačinjavati predstavnici Strana ugovornica na osnovu pariteta i predstavnici udruženja pripadnika nacionalnih manjina.

Komisija može davati preporuke o merama potrebnim za ostvarivanje prava pripadnika nacionalnih manjina i zaštitu njihovog identiteta.

Komisija će se sastajati najmanje jednom godišnje, naizmenično na teritoriji Strana ugovornica. Prvi sastanak Komisije biće održan u roku od šest meseci po stupanju Sporazuma na snagu.

Član 12.

Odredbe ovog sporazuma neće se tumačiti niti sprovoditi tako da ograničavaju prava koje su Strane ugovornice priznale pripadnicima nacionalnih manjina.

Član 13.

Odredbe ovog sporazuma neće se tumačiti tako da dozvoljavaju vršenje bilo koje aktivnosti koje su suprotne osnovnim principima međunarodnog prava, a posebno principima suverene jednakosti, teritorijalnog integriteta i političke nezavisnosti država i dobrosusedstva.

Član 14.

U cilju izvršavanja ovog sporazuma, Strane ugovornice zaključiće posebne Sporazume i programe.

Član 15.

Ovaj sporazum podleže potvrđivanju u skladu sa nacionalnim zakonodavstvima svake Strane ugovornice.

Sporazum stupa na snagu datumom prijema poslednje note kojom jedna od Strana ugovornica diplomatskim putem obavesti da su okončani zakonski postupci za stupanje Sporazuma na snagu, kako je predviđeno njihovim nacionalnim zakonodavstvom.

Član 16.

Ovaj sporazum se zaključuje na pet (5) godina i posle toga njegovo važenje će se produžavati svake tri godine, osim ako bilo koja Strana ugovornica šest meseci pre isteka tekućeg perioda važenja Sporazuma ne obavesti pismeno o svojoj nameri da ga dalje ne sprovodi.

Sačinjeno u Beogradu, dana 4.11. 2002. godine u dva originalna primerka, od kojih je svaki na srpskom, rumunskom i engleskom jeziku i podjednako autentičan. U slučaju razlike utumačenju, važiće engleski tekst.